

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Typ posudku: posudek vedoucího práce

Autorka práce: Bc. Ema BRUNOVSKÁ

Název práce: The impact of the Russian-Ukrainian war on the formation of the energy policy in the European Union

Autor posudku: Prof. PhDr. František Ochrana, DrSc.

Téma diplomové práce bylo původně zadáno v českém (respektive slovenském) jazyku. Protože většina dokumentů týkajících se dané problematiky je napsána v angličtině, diplomantka požádala v průběhu řešení o změnu jazyka diplomové práce na anglický jazyk. Garant oboru (prof. Veselý) tuto změnu schválil.

Diplomovou práci hodnotím podle následujících kritérií takto:

1) Věcného přínosu práce a její přidané hodnoty;

Diplomová práce se zabývá aktuálním problémem. Jejím výzkumným předmětem je analýza proměn energetické politiky EU a energetické bezpečnosti v důsledku rusko-ukrajinského konfliktu. Jde o problém, který je dosud v kvalifikačních pracích neřešený, respektive nedostatečně řešený. Již v této samotné orientaci na výzkumný problém se skrýval potenciál pro vědecký přínos práce. Diplomantka tuto šanci plně využila. Použila koncept retrogradní analýzy a historického institucionalismu pro prozkoumání evoluční trajektorie energetické politiky EU a proměn, k nimž dochází v energetické politice. Odhalila a analyzovala faktory, které mají povahu destabilizačních a bifurkačních činitelů energetické politiky a přispěla tak tvořivou analýzou do vědecké diskuse. Přínos práce je i praktický. Ukazuje aktérům veřejné politiky, jaké důsledky má omezení dodávek ruského plynu a ropy na energetickou politiku a energetickou bezpečnost.

2) Stanovení výzkumných otázek a jejich zodpovězení;

Diplomantka si za hlavní výzkumnou otázku stanovuje: „What impact does the Russia-Ukraine conflict have on the energy policy and possible changes to this policy in the European Union?“ Konstatuji, že výzkumná otázka byla plně zodpovězena a je kompatibilní se stanovenými cíli.

Diplomantka si klade za cíl na základě obsahové analýzy dokumentů (setkání aktérů energetické Rady EU) a rozhovorů s relevantními odborníky na energetiku prozkoumat dopady vlivu válečného konfliktu na energetickou politiku EU a na její evoluční trajektorii. Diplomantka si současně stanovuje ambiciózní cíl ovlivnit politické diskuse a rozhodovací procesy na úrovni EU, jejichž výstupem by měly být „silnější a odolnější energetické předpisy.“ Naplnění tohoto praktického cíle je nesnadné, neboť to předpokládá na úrovni řídicích struktur EU přejít od slov k činům, resp. k EBP, tedy politice založené na adekvátní

poznání a empirické znalosti situace. V této souvislosti se diplomantka v rámci diskuse může k tomuto problému a svému cíli vyjádřit.

Strukturace práce;

Struktura diplomové práce je v souladu s výzkumným předmětem, výzkumnými cíli a hlavní výzkumnou otázkou. Vychází z objektivní (ontologické) logiky problému a pro její zkoumání vytváří odpovídající teoreticko-konceptuální výzkumný rámec. Diplomová práce svojí strukturou odpovídá parametrům kladeným na kvalifikační diplomovou práci.

3) Věcné správnosti a přesvědčivosti argumentace;

Ema Brunovská prokazuje výbornou schopnost věcně a přesvědčivě argumentovat. K tomu využívá patřičné znalosti z metodologie vědy a taktéž i z formální logiky. Patřičně vymezuje obsah a rozsah klíčových pojmů. Diplomová práce tím získává na argumentační přesvědčivosti. Je i v tomto ohledu vzorem pro ostatní diplomanty, jak korektně vědecky postupovat při definování pojmů.

4) Propracování a aplikaci teoretických východisek a přístupů;

Diplomantka prokázala schopnost nalézt a formulovat odpovídající teoretická východiska a teoretické přístupy. Oceňuji v tomto její tvořivost a samostatnost. Diplomantku stačilo navést na patřičné teoretické zdroje, poskytnout prvotní konzultaci a Ema Brunovská již poté postupovala samostatně a tvořivě. Zdárně využila koncept historického evolucionismu (resp. historického institucionalismu) a retrográdní analýzy. Prokázala, že si tyto koncepty tvořivě osvojila a dovede je ve své analýze využít.

5) Metodologického přístupu a aplikace jednotlivých metod;

Diplomantka prokazuje, že dovede vědecky zkoumat daný problém. K tomu vytvořila odpovídající metodologický přístup. Ten je ukotven na historickém institucionalismu, path dependence, retrográdní analýze a idey dynamických sociálních systémů. Jde o koncepty, kdy se výzkumník zaměřuje na evoluční historickou trajektorii zkoumaného problému, na „zabudovanou historii“, která ovlivňuje současný vývoj a na dynamiku (nestabilitu) zkoumaných sociálních systémů. To umožnilo prokoumat relevantní faktory, které mají povahu determinant vývoje energetické politiky EU.

Diplomantka provedla analýzu klíčových dokumentů EU a zároveň využila strukturované rozhovory s experty a aktéry na energetickou politiku v SR, ČR a Rakousku. Její ambice k provedení rozhovorů byla velmi vysoká. Plánovala například provést 15 rozhovorů s českými odborníky. Tento záměr se podařilo naplnit částečně a to z důvodů neochoty či odřeknutí respondentů se zúčastnit rozhovorů. Provedené rozhovory jsou ale cenné. Zahrnují vskutku relevantní osobnosti energetické politiky v daných zemích.

Diplomantka prokázala, že dovede analyticky pracovat se získanými daty a současně umí formulovat syntetické závěry.

6) Využití literatury a dat;

Diplomantka pečlivě prozkoumala všechny relevantní dokumenty vztahující se k řešenému problému. I z tohoto hlediska jde o cennou analýzu, která může být využita i v dalším zkoumání. Provedla strukturované rozhovory. Prokázala, že dovede využít vhodné empirické metody pro získání informací i pro jejich analýzu.

7) *Stylistiky a formálního zpracování (citace, grafická úprava atd.).*

Diplomová práce odpovídá všem formálním požadavkům kladených na diplomové práce. Diplomantka využívá funkční grafická zobrazení. Konstatuji, že diplomantka prokázala svědomitý a zodpovědný přístup při psaní práce. Pravidelně se mnou práci konzultovala. Nepolevila ve svém příkladném úsilí ani tehdy, když jí zdravotní komplikace a operace ztížily finalizaci diplomové práce.

Otázky do diskuse:

1. Jaká hlavní doporučení z diplomové práce vyplývají pro energetickou politiku EU?
2. Znepokojily mě odpovědi expertů. Uvedu jen příklad pana Knápka: “Dovoz LNG do Evropy logicky vedl k tomu, že došlo v řadě zemí třetího světa k problémům s jeho zásobováním. Jednoduše řečeno, Evropa vysála významnou část dodávek, resp. zvedla cenu plynu i pro země třetího světa.”

Rozumím tomuto konstatování (mimo jiné) tak, že EU tímto krokem přispívá k prohlubování chudoby zemí třetího světa. Zdá se mi, že takových indukovaných důsledků (viz rozhovory) může být, resp. je více. Je-li tomu tak, pak je tento dopad z pohledu pomoci EU zemím třetího světa kontraproduktivní. Moje otázka: Jaká je reakce aktérů energetické politiky na tyto indukované důsledky a jaký je váš názor?

- 8) *Prohlašuji, že jsem se seznámil s výsledkem kontroly originality textu závěrečné práce v systému: [] Theses [X] Turnitin [] Ouriginal (Urkund) Komentář k výsledku kontroly: Bez výhrad*

Z výše uvedených důvodů doporučuji práci přijmout k obhajobě

a hodnotit ji známkou „výborně“ (A).

Datum: 20.7. 2023

Podpis: